

NAPLÓ

A ballagást megelőző és követő napokban és a tanév utolsó időszakában került sor a *tanulmányi kirándulásokra* – többnyire a közelebbi és távolabbi vidékek megismerése érdekében. A határainkat átlépő túrák közül néhány: a Doberdó-fennsík és az Isonzó-völgy I. világháborús emlékhelyeinek felkeresésére a **Nagy Háború** kitörésének, illetve lezárásának centenáriuma volt már korábban az ötletadó alkalom (ezúttal az ötödik osztály jutott oda). A **Wacław Felczak Lengyel–Magyar Együttműködési Intézet** már több osztály lengyelországi kirándulását támogatta az utóbbi években, idén ők viszonzták is ezeket a látogatásokat. Ugyancsak vendégül láttuk a csallóközi **Nagymagyar** Magyar Tannyelvű Alapiskola tanárait és diákjait, akik tavasszal több osztályunkat is vendégül látták. A 7. és 8. osztályok a **Kis-Kárpátokban** Detrekővár erődítésének romjainál és **Pozsonyban** jártak. Ugyancsak Pozsonyban a ferences templomban énekelt a vasárnapi magyar szentmise iskolánk kórusa Kiss Zsolt tanár úr vezetésével. **Melkbe** utazott egy 19 tagú diákcsoport az Erasmus-program keretében (Donau-projekt). Óriási kitérőkkel, poros alföldi utak végtelen kanyarulataival elnyújtva Petőfi 26 év alatt járta be a **Kiskőrös és Segesvár** közti „személyes távolságot”. A költő születésének 200 éves évfordulóján Horváth Tamás tanár úr, osztályfőnök szervezésében a 7. osztály 7 nap alatt „nyomta le” ugyanezt kerékpárral.

Május 12-én a gimnázium Dísztermében **Farbaky Tamás** (volt diákunk) „utazó” tartott előadást *A stoppolás mint életfilozófia: 50 ezer kilométer tanulságai* címmel képekkel, történetekkel, arról, hogyan állt össze a sok utazás egy nagy belső Úttá.

Ugyancsak a Díszteremben a tavaly száz éve született **Nemes Nagy Ágnes** Kossuth-díjas költő életét és munkásságát bemutató *Nem akarok – Nemes Nagy Ágnes 100* című koncertszínházi előadást fogadtuk be 15-én. Rendezője és szereplője **Vecsei H. Miklós** színművész, zeneszerzője **Tempfli Erik** Artisjus-díjas zongorista, énekese a költőnőt megszemélyesítő **Hegedűs Bori**, narrátora és szerkesztője **Juhász Anna** irodalmár volt. Meghatározó irodalmi életút elevenedett fel, de közelebb léphettünk barátságok, versek, irodalmi művek és emberi döntések hátteréhez is.

Szerdán (17-én) a Díszteremben megnéztük **Szövényi Lux Balázs** *Az első kettő* című filmjét. A vetítés végén beszélgethettünk a rendezővel/forgatókönyv-íróval és az operatőrrel, **Vass Gergellyel** (iskolánk volt diákjával) a filmkészítés és az operatőri munka titkairól. Pénteken (19-én) pedig **Both Miklós** előadását hallgattuk meg *Népzene kutatás Ukrajnában* címmel. Az előadás során bemutatta a Szovjetunió közművelődési politikájának hatásait egy falusi közösség hétköznapi életére, és megvizsgálta az éneklés szerepét és jelentőségét a falusi közösség életében. A következő héten (25-én) a Gimnázium Galériájában nyitottuk meg két jelenlegi végzős diákunk, **Demeter Balázs** és **Zsigmond Soma** kiállítását, majd este szakör keretében vendégünk volt **Méhes Károly** író, költő (volt diákunk), a *Hegymenet* című önéletrajzi kötet szerzője.

A Pannonhalmi Főapátság **családnapiját** 27-én rendeztük meg Gyórszentivánon. **Cirill főapát úr** köszöntésében hangsúlyozta: *Egymást tesszük valakivé egy kapcsolatban. Egy kapcsolatot nem arra való, hogy én valamit elvegyek a másiktól a magam számára, hogy én gazdagodjak. Csak úgy fog működni, ha annak szenteljük az életünket, hogy egymást tesszük valakivé; és miközben én arra törekszem, hogy a másikat valakivé tegyem, én is gazdagodom.* Erre világítottak rá az előadók tanúságtételeikkel, **Pongráczné Erős Annamária** és férje, **Attila**. Nagyon fontos számukra a közösség, és felfedezték, hogy közös karizmájuk a jegyesoktatás. Több településen is tartanak képzéseket a házasulandóknak. **Soósné Dezső Zsuzsanna** és **Soós Viktor Attila**, a Schönstatt-mozgalom elkötelezett tagjai számára alapvető, hogy személyesen is fontosak vagyunk Istennek, és hittel bízhatunk ígéretében: „Ne féljeteK, veletek vagyok!” Az előadók sorát **Uzsalyné Pécsi Rita** neveléskutató zárta, aki az érzelmi intelligenciáról és annak fejlesztéséről beszélt, humorral fűszerezve. *Az érzelmi intelligencia azért fontos, hogy mindaz, amit tudunk, működjön is, és hogy házasságunk annyira érzékeny és finoman egymásra hangolt legyen, hogy tudjuk egymást boldoggá tenni és a körülöttünk élők boldogulását is szolgálni.* „Éljünk a Lélek által!” hangzott el a családnapot záró szentmisén **Hardi Titusz** atya buzdítása.

Pünkösdhétfőn (29-én) a gimnázium Dísztermében megtekintettük **Petényi Katalin** és **Kabay Barna** szerzőpáros legújabb –

Pannonhalma háború utáni, lehallgatott és megfigyelt életét bemutató – filmjét (a szerzők jelenlétében) *Fénytörés – Pannonhalma az állambiztonság célkeresztjében 1945–1956* munkacím-mel. A dokumentumfilm eddig ismeretlen dokumentumok alapján az ügynökjelentésekből, a tartótisztek értékeléseiből, túlélők visszaemlékezéseiből, korabeli fotó- és filmfelvételekkel jeleníti meg a kommunista egyházüldözést, tárja fel a szerzetesek szenvedésekkel és próbatételekkel teli életét, hogy az állandó ellenőrzések alatt, a letartóztatások és a teljes izoláltság ellenére, hogyan éltek át ezeket az éveket, hogyan tartották fenn iskolájukat. A film egyik központi alakja **Békés Gellért**, a gimnázium egykori hittanára, akit Kelemen Krizosztom főapát 1947-ben küldött ki Rómába. A történelmi eseményeket **Asztrik** emeritus főapát foglalja össze.

A gimnázium Dísztermében a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából **Rigó Máté** történész (volt diákunk) *Hogyan élte meg a magyar társadalom Trianont?* címmel tartott előadást, amely az első világháború szemszögéből, európai kitekintésben vizsgálta a történelmi Magyarország széthullását. Az előadó a bostoni Brandeis Egyetem oktatója és 2023 tavaszától a müncheni Ludwig-Maximilian Egyetem történelem tanszékének professzora.

Az embermentő **Friedrich Born** születésének 120. évfordulója alkalmából június 9-én ellátogatott a Főapátságba **Jean-François Paroz**, Svájc magyarországi nagykövete és Denise Duran, a **Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága** (ICRC) budapesti regionális megbízottja. 1944-ben ugyanis a Nemzetközi Vöröskereszt egykori magyarországi küldöttje közreműködésével vöröskeresztes védelem alá került a Főapátság. A monostor mint gyermekmenhely működhetett – ennek tiszteletére Friedrich Born és helyi megbízottja, Eduard Benedek Brunschweiler emléktábláit koszorúzták meg a Svájcból érkező látogatók Asztrik emeritus főapáttal közösen. Akkor a pannonthalmi szerzetesközösség életkorra és nemre való tekintet nélkül fogadta be a menekülteket. A vészorszakban mintegy háromezren lettek oltalomra a falak között, zsidók is, akiket a legnagyobb titokban fogadtak be.

Az idei tanévet is sokakat megmozgató juniálissal, az eredmények összegzésével és a *Te Deum*mal záródó szentmisével fejeztük be. Ezeket követték a sikeres szóbeli érettségi vizsgák és a záróbankettek, majd az összegző tanári konferencia. A mindennapok apró erőfeszítései mellett szép sikerek is születtek Pannonhalmi Gimnáziumunk diákjainak és tanárainak eredményes munkájából. Az Országos Középpiskolai Tanulmányi Verseny döntőin többen is kiemelkedően szerepeltek: francia nyelvből **Molnár Balázs Sámuel** (11. B) tizedik helyezést ért el (tanára: Lengyel Krisztina); latin nyelvből **Proity József** (12. A) 11. (tanára Czakó Zsuzsanna), **Képes Péter** (11. B) pedig 12. lett (tanára: Csertán Judit), ugyanó filo-

- zófiából 24., **Veres Viktor** (11. B) pedig 26. helyezést ért el (tanáruk: Rochlitz Kyra); biológiából **Batka András** (11. B) a 47. helyen végzett (tanára: Csanaki Szabolcs). Többen közülük az ünnepségen meséltek tapasztalataikról, motivációjukról. Hasonló (vagy még nagyobb) eredményességgel szerepeltek diákjaink az idei Országos Középiskolai Diákolimpia különböző számaiban: bajnoki címet ért el a tavalyi év után ismét iskolánk **kosárlabdacsapata** (edzőjük: **Erdőssy István**), ugyancsak 1. helyezést értek el diákjaink (korcsoportjukban) a **mezei futásban** (edzőjük: **Török Loránd**) és (kard- és párbajtőr-) **vívásban** (edzőjük: **Polgár Pál** és **Dejcsics Konrád** szakosztályvezető). Az Országos Szilárd Leó Atomfizika Versenyen (a fiatalabbak korosztályában) első helyezést szerzett **Szilágyi Barnabás** (10. B), akinek a tanára Ernyey Dániel volt.
- A nyár folyamán a főapátság és a gimnázium számos programnak adott otthont. A szokásos (ötévenként sorra kerülő) érettségi találkozók között kiemelt módon emlékeztünk meg az ötven, hatvan és hatvanöt éve érettségizett osztályokról.
- A Múzeumok Éjszakáján különleges **orgonatúrára** vártuk a látogatókat. A résztvevőket a turisták által nem látogatható útvonalon **Dejcsics Konrád** atya, kulturális igazgató és **Kiss Zsolt** orgonaművész vezette végig. A bevezető után a túra állomásain Kiss Zsolt, a bazilika karnagya megszólaltatta az orgonákat – közöttük az orgonahangversenyeken is használt orgonát a bazilikában, majd a többi régebbi (tavaly és idén felújított) és újabb építésű kisebb orgonát is. A további időszakban az Orbán-napi **gasztropiknik és borünnep** az arborétumban, majd június végén a **levendulanapok**, augusztus közepén pedig a **gyógynövénynapok** rendezvényei következtek. Szerepelt többek között **barokk-túra**, végiglátogatva a műemlékegyüttes barokk emlékeit. A tavalyi évhez hasonlóan igényes jazz-zene, kifinomult borok, minőségi gasztronómia és nyáresti hangulat fogadta a látogatókat a festői tájon. A Pannonhalmi **JazzNyár**, a Főapátság nyári jazzkoncert-sorozata másfél évtizedes múltnak örvend, és olyan koncertek sorát hozta el a zenét kedvelő közönségnek, amelyek valódi helyi tradícióvá emelték az évente ismétlődő program-sorozatot.
- Az alig háromszáz lelkes Veszprém megyei községért, **Nagydé-mért** két éve vállalt felelősséget a Pannonhalmi Főapátság a **Felzárkózó települések program** keretében. **Cirill főapát úr** 30-án megáldotta az ott már egy éve működő Jelenlét Pontot. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat által koordinált országos projekt célja, hogy a háromszáz leghátrányosabb helyzetben lévő települést fejlessze. *A mai nap nemcsak az áldáskérésről szól, hanem a hálaadásról, az eddig elért eredmények megünnepléséről is – mondta Bokros Márk atya, a program rendi felelőse.* Az egyensúlyt kell keresni, amelyben mindenki megtalálja a maga biztonságát és bátorítást jelentő közegét, *ahol annyit*

*tud növekedni, amire már készen áll, és abban halad előre, ami akkor számára a legfontosabb – tette hozzá. Az ünnepségen részt vett a program miniszterelnöki biztosa, **Vecsei Miklós** is, aki egyben a projektet koordináló Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke. **Kálmán Andrea** polgármester köszönő szavait az alpolgármester tolmácsolta. Cirill főapát úr arról beszélt, hogy *csak Istentől várni a megoldást anélkül, hogy mi beleállnánk a dolgokba, felelőtlenség lenne. Itt az a jó, hogy vannak emberek, akik ebbe beleálltak.* Végül az Úr áldását kérte a házra és az ott dolgozókra. Az ünnepségre az óvodások műsorral készültek, ennek volt köszönhető a legmeghatóbb pillanat: a gyerekek közös éneklésre hívták a jelenlévőket, akik egymás kezét fogva együtt énekeltek.*

Idén július 2-án került megrendezésre a **Habsburg Ottó Alapítvány konferenciája**, ahol mintegy 50 résztvevő részt vett a konventmisén, majd az altemplomban megemlékeztek Habsburg Ottóról. Az ünnepi esemény az előadóteremben konferencia formájában folytatódott.

Ebben az évben tizenkét *lelkigyakorlatot* kínáltunk fel, a saját szerzeteseink jól átgondolt témáival. Mi nem csak helyet adunk, hanem saját tartalmainkat és tapasztalatainkat viszszük bele ezekbe az alkalmakba sok pannonhalmi vonatkozással, kapcsolódva szerzetesi életünkhöz, imádságunkhoz. Mindettől az együttlét hiteles és izgalmas lesz. Valamennyi lelkigyakorlatunk ilyen találkozási pont akar lenni – az emberek hétköznapi életvalósága felé is hidat verve. A nyár elején fejeződött be a hivatáskeresők számára a **Gérecz Imre** magiszter atya, **Biriszló Lőrinc** és **Kisnémet Fülöp** testvérek által szervezett lelkigyakorlat (*Kit keresel?*). Hasonló felállásban augusztus közepén az *Imagyakorlatok* szerepeltek. Az idén több alkalommal is lehetőséget adtunk arra, hogy ittlétük alatt a résztvevők a *csend és az imádság* kapcsolatát tapasztalhassák meg. A kurzus vezetői **Bokros Márk** atya és **Dr. Palotai Gabriella** pszichiáter voltak. **Kisnémet Fülöp** testvér és **Meszés Márton** építész gyakorlatok segítségével, élményközpontúan foglalkoztak azzal, hogy hogyan szól hozzánk Isten a tereken, fizikai környezetünkön keresztül, mi segít létrehozni és elmélyíteni a Vele való találkozást. Mindezt az apátság szakrális tereinek megismerésén keresztül közösen keresték. **Dejcsics Konrád** és **Jurinka Szilveszter** atya vezetésével fiatalok számára (az előző évekhez hasonlóan) *fitness lelkigyakorlatra* került sor szakemberek (**Vejtey Zsombor** és **Vörös Tímea**) és a közösségünk tagjainak segítségével. A délelőttöt vezetett edzéssel, a délutánt pedig elcsendesedéssel, az imádság és a Szentírás olvasásának közösségi tanulásával, a szerzetesi zsolozsmán való részvétellel töltötték a résztvevők a monostorban. Július 24-től pedig egy hetet töltöttek nálunk a piarista növendékek **Szakál Ádám** magiszter atyával. A Kalazantinum tagjainak a kérése az volt, hogy részt vehes-

senek közösségünk zsolozsmáin és konventmiséin, és a bencés atyáktól kapjanak elmélkedéseket a liturgiával és az egyéni/közösségi imádsággal kapcsolatban.

Állami támogatással, a Magyarországi Szerzetesiroda szervezésében negyedik alkalommal indultak *Zarándoktáborok* Tihanyból Bakonybélen át Pannonhalmára. A résztvevők felsős és középiskolás fiatalok voltak, 12–25 fős csoportokban. A három monostorban a bencés spiritualitással is megismerkedtek. Nálunk töltötték az utolsó éjszakát és a másnap délelőttöt, amikor is egy monostori séta és beszélgetés után tértek haza. Ezen zarándokcsoportok közé illesztettük be idén saját plébániai ifjúsági csoportunkat és a tanévet szeptemberben kezdők ismerkedő/közösségkialakító zarándoklatát is. Így 25 csoportot fogadtunk. A másik irányban négy monostort (Győr, Pannonhalma, Bakonybél és Tihany bencés monostorát) kapcsolta össze idén is a *Szent Benedek-zarándoklat*. A kezdeményezés, amelyben Cirill főapát úr is rész vett, 2004-ben indult. A résztvevők együtt imádkozzák mindennap a zsolozsmát: laudest, napközi imaórát és vesperást. Útközben kiscsoportos beszélgetések és csendes szakaszok is vannak, hogy ezek által közelebb kerülhessenek saját magukhoz, egymáshoz és Istenhez.

Szent Benedek ünnepe (július 11.) kapcsolódott az idén is az *oblátus/obláta testvéreink lelkigyakorlatához*, így az ünnep napján „öltözött be” és tett fogadalmat az újonnan jelentkező Rita testvér, akinek lejárt a próbaideje: megfogadta, hogy mindennapi családi életében *Szent Benedek atyánk Regulájának szellemében, az evangélium vezetésével járja az üdvösség útját, és Krisztusnak semmit elébe nem tesz*. A lelkigyakorlatot és a konventmise homíliáját **Bartók Ferenc** atya tartotta. Másnap Cirill főapát úr egy kérelmezőt vett fel ünnepélyesen a *megszentelt szüzek* rendjébe.

Július 30-tól augusztus 3-ig idén is **Tanulmányi Napokat** tartottunk a gimnázium dísztermében (idén 16. alkalommal), ezúttal *Szóképek* címmel felvidéki magyar egyházi közösségek vezetőinek, hitoktatóinak. A rendezvény szervezője **Oláh Miklós** és **Pintér Ambrus** bencés atya. A képzés során a résztvevők hét jelentős játék- és több animációs filmet tekintettek meg. Mindegyik után közös **filmelemzésre** került sor. A tanulmányi napokon **Gelencsér Gábor** filmesztéta volt a vendégelőadó, aki segítette a filmek elemzését, és a megtekintett filmek kapcsán *A magyar bűnügyi film esete a szocializmussal* címmel előadást tartott. Filmjeinek bemutatóján részt vett **Pecháček Bárdos Judit** filmszínész és **Cakó Ferenc** grafikus, animációs filmrendező is.

A *szerezetesi közösséget építő kirándulásunkra* szintén ezekben a napokban került sor. 4-én Kismartonba látogattunk, ahol **Pál László** helynök atya várt és kalauzolt bennünket: először a püspöki palotából indulva a Szent Márton-dómot, majd a

Kálváriát (a hozzá illeszkedő Hegyi/Haydn-templomot) néztük meg. Ebéd után az Esterházy-kastély részletes megtekintése következett. Visszafelé meglátogattuk Othmar Amtmann 93 éves rendtársunkat a határ mentén fekvő Ürgemajorban. Az ottani kis kápolnában közös szentmisét tartottunk.

Az elmúlt év alatt készült el az 1820-ban épült **orgona restaurálása a Boldogasszony-kápolnában**. A cél az eredeti hangzás, megjelenés és játékerzet visszaadása volt, hogy tükrözze azt a korszakot, amelyben ez a hangszer megszületett. **Bors László** erdélyi orgonaépítő végezte a munkát, aki elmondta: elég sok eredeti alkatrésze megvolt a hangszernek, ezekre nagyon vigyáztak, restaurálták őket. Az Orgonák Éjszakáján (5-én) Kiss Zsolt orgonaművész szólaltatta meg, közreműködött Osztrosits Éva hegedűművész. Ritkán hallható, orgonára és hegedűre írt barokk kamaraművek csendültek fel az este során.

Augusztus 6-a **Urunk színeváltozásának** az ünnepe, amely a Főapátságban hagyományosan a szerzetesi élet melletti elköteleződés ideje is. Bencés közösségünk ekkor ünnepli a szerzetesi életüket megkezdő, fogadalmat tevő, egyházi szolgálatra felszentelt tagjait, továbbá ekkor ad hálát jubiláló testvéreinkért beöltözési, ünnepélyes fogadalomtételi és papszentelési évfordulóik alkalmából. A szerzetesi hivatás egy egész életen át tartó növekedési folyamat, amelynek megvannak a maga hagyományosan megkülönböztetett szakaszai. Az első lépés a szerzetessé válás útján, hogy valaki érdeklődőként, a monostort alkalmanként meglátogatva, a magiszterrel kapcsolatot tartva ismerkedik a közösséggel, a bencés szerzetességgel. Ezt követően, a **jelöltséggel** kezdődik a szerzetesi képzés, amikor az érdeklődőt legalább hat hónapra befogadja a közösség, hogy megbizonyosodjon arról, a jelölt kitartó az imádságban és valóban Istent keresi. Az érdeklődők ekkor jelöltruhát kapnak. Nagy öröm szerzetesközösségünk számára, hogy idén négy jelölt is beköltözött a monostor falai közé: Gellért Csaba, Szilágyi István, Paizs Ferenc és Kovács Péter. A jelöltidő leteltével kezdődhet majd meg **noviciátus**. A hivatásban megerősödött és a közösség által alkalmasnak talált novícius fogadalmakkal kötheti magát a bencés közösséghez. Az **egyszerű fogadalommal** három évre kötelezi el magát arra, hogy szerzetesi életet éljen. Idén **Rajta Emmánuel** testvér újította meg egyszerű fogadalmát. Később, ennek leteltével ünnepélyes örökfogadalmat tehet, és így egész életére elkötelezheti magát Krisztus és a helyi bencés közössége mellett. Ahogy tették ezt a most jubiláló testvéreink is: **Pintér Ambrus** atya 60 éve, illetve **Szita Bánk** testvér és **Fehérváry Jákó** atya 25 éve tettek ünnepélyes örökfogadalmat, és kaptak most ünnepélyes áldást.

Augusztus 7–9. között tartottuk a **Liturgikus Tanulmányi Napokat** (immár ötödik éve). A képzési napokkal támogatni sze-

retnének a magyar nyelvű plébániai közösségek liturgikus megújulását. Idén a **zarándoklatot** választottuk képzésünk hívó-szavául. **Cirill főapát úr** köszöntő szavai után **Kisnémet Fülöp** bencés testvér beszélt arról, *hol tart a katolikus szinodális folyamat*, **Hafenschér Károly** (evangélikus zsinati elnök) pedig az evangélikus egyházban történő *konfirmációról és elköteleződésről* szólt (a Zsidókhöz írt levelet segítségül hívva), majd **Dejcsics Konrád** atya „...*homíliáink áldozatai*” címmel mutatta be az útvesztéseket és útkereséseket a mai katolikus igehirdetésben. Másnap a zarándoklatokra térve **Káposztássy Béla** tartott előadást *Isten zarándok népéről*. Ezután képet kaptunk arról, milyen jól bevált zarándoklatok adnak nekünk kapcsolódási lehetőséget vagy éppen mintát saját közösségeink zarándoklatainak megtervezéséhez (Szent Benedek Zarándoklat, Barátok Útja, Zarándoktáborok és MotorkerékPálosok), majd előadást hallgattunk **Hélele Bricout**-tól (Institut Catholique) arról, milyen önismereti kérdésekkel szembeesülünk egyenként és a családban járt életutunk során (*A házasság zarándoklat?* címmel). Ezután **Hutvagner Kamil** családterapeuta és **Hortobágyi Arnold** atya mutatta be a *jegyescsoportokban* végzett házasság-előkészítő tevékenységüket, **Bokros Márk** atya pedig az önismeret és önreflexió lehetőségeiről beszélt (ahogyan ezt a *mindennapokban* megélhetjük). Este az elmondottak illusztrálására megnéztük David Lynch *Igaz történet* című filmjét. A harmadik napon **Simon T. László** atya tartott előadást arról, hogy hová vezet bennünket a Zsoltárok könyve – „*Boldog, kinek szívét zarándokutak lakják*” címmel, majd **Varga Gyöngyi** tanszékvezető evangélikus teológus az Oszövettség és a vándor-lét paradigmájáról beszélt *Nomád teológia* címmel tartott előadásában. Ezután két kolozsvári teológus szólt: **Diósi Ákos** (egyetemi tanár BBTE, dékán) *A liturgia a földi zarándokutak „Édenkertje”*, majd **Faragó István** (RKTk doktori iskola) *Test-mozgás a liturgiában mint nonverbális kommunikáció* címmel. Az előadásokat csoportos beszélgetések követték. A jelenlévők a három nap alatt részt vettek szerzetesközösségünk liturgiájában.

- A tanulmányi napok záróimádságára érkeztek vissza a június közepén Lisszabonba elindult volt diákjaink: **Knáb András**, **Nádudvary Csongor** és **Szép Levente** kerékpárral – **Beller Barnabás** és **Sötét Áron** autós kíséretével – a pannonhalmi alma matertől indultak június 25-én hajnalban Cirill főapát úr áldásával, és elkerékpároztak **Lisszabonig**, az **Ifjúsági Világtalálkozó** színhelyére (40 nap alatt megtéve 4070 kilométert). A fiúk nem szerették volna a figyelmet öncélúan magukra vonni, ezért döntöttek úgy, hogy a kerékpározást jótékony-sággal kötik össze. A **Bethesda Gyermekkórház** online adományozási felületére kérték az adományokat olyan eszközök vásárlására, amelyekre nagy szüksége van a kórház rehabilitációs osztályának a mozgásképtelen gyermekek ellátásához.

Az IVT-re való eljutás mellett a felajánlott gyűjtésük is sikerrel zárult, sokan mögéjük álltak, így 1,6 millió forint gyűlt össze. Visszatértükkor a bencés közösség örömmel fogadta őket, hálaadásukat a napközi imaóra keretébe illesztették be. Előtte a fiúk az oltár előtt jelképesen elhelyezték az El Caminóról hozott fésűkagylóikat (a híres zarándokút jelképét) és más tárgyi emlékeket, ezzel az út terhét is Isten elé helyezték, majd elmondták hálaimájukat, és megkapták a főpáti áldást.

Nagyboldogasszony ünnepén (15-én) a Boldogasszony-kápolnában tartottuk a konventmisét, főcelebránsa és igehirdetője **Cirill főpát úr** volt. Az ünnep titkát kifejtve többek között a következőket mondta: *Szűz Máriának ezen az ünnepén testünk méltóságát ünnepeljük. A testünkben, amely a halálban Krisztus felmagasztalt testévé fog átalakulni (Fil 3,21), már most fel akar ragyogni Isten dicsősége. A testünk Isten megtapasztalásának színhelye. A halálban nem csak a lelkünk fog Istenhez kerülni, hanem az egyes ember teljes mértékben, testestül-lelkestül, a személyiségünk, amely ebben a testben jelenik meg, felvétetik Isten dicsőségébe. A testünk hozzátartozik a személyiségünkhöz. Minden érzésünket a testünkön keresztül fejezzük ki. A szeretet átmegy a testünkön. Embertársainkkal csak a testünkön keresztül tudunk kapcsolatba lépni. Isten szeretetét csak a testünkön keresztül tudjuk megtapasztalni azáltal, hogy hagyjuk magunkat megérinteni és átölelni. Ma ünnepélyesen jut kifejezésre, hogy nem feneketlen mélységbe, hanem Isten karjaiba halunk meg. Ugy fogadjuk hát a mai ünnepet, hogy reméljük és valljuk meg a test feltámadását és az örök életet. A szentmise a gyógynövények megáldásával fejeződött be annak jeleként, hogy a halálnak már nincs hatalma felettük, és hogy Isten gyógyító és átforgató ereje erősebb, mint a halál.*

Szent István király ünnepén (20-án) a monostor idén is nyitott kapukkal és színes programokkal várta a látogatókat. A liturgiát **Cirill főpát úr** vezette, aki a szentmise végén megáldotta az új kenyeret: *Az áldás hálaadás Istennek; munkánknak és erőfeszítésünknek is szól, de felszólítás is egyben, hogy azokra is gondoljunk, akik mindezt nélkülözik, és gondoskodjunk is róluk. Imádságunk különösen aktuális ma, amikor a háború és az időjárás okozta nehézségekkel szembesülünk. A homíliát **Matusz Hugó** perjel atya mondta: *Nézzünk körül, engedjük közel magunkhoz ennek a helynek a páratlan atmoszféráját. Ha nagyon figyelünk, talán meghalljuk még Szent István lépteinek hangját, palástja suhogását, halk imáját. Kapcsolódhatunk a messi múlthoz, amit mégis a magunkénak érezhetünk, hálát adhatunk érte, és belőle erőt mérítve elköteleződhetünk a jövő felé. Nekünk már nem országot, hanem otthonosságot kell építenünk. Hogy jó legyen nekünk együtt lenni, az az egymáshoz intézett szavaink és gesztusaink következménye. Az ünnep délutánján orgonahangverseny volt a bazilikában: **Friedler Magdolna** orgonaművész különleges zenei válogatással várta az orgonazene rajongóit *Tükröződések* címmel. Szent Istvánnak fiához, Imre herceghez írott In-**

telmei évente elhangoznak monostorunkban. A király szavait ezúttal **Für Anikó**, Jászai Mari-díjas érdemes művész tárta a közönség elé, a zenei kíséretet pedig a Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas dzsesszzenész, **Borbély Mihály** adta (az előadás rendezője ezúttal is Mispál Attila volt). A zarándoklat évében több helyszínt ölelt fel az előadás. A művészek a Vársétánytól kezdve a könyvtáron, a Szent Mór-szobron és a kerengőn át a bazilikáig bejárták a közönséggel a monostort.

Hirka Antal

Néhány szerzőnkőről

- BALOGH LÁSZLÓ LEVENTE – a Debreceni Egyetem Politikatudományi Tanszékének tanszékvezető docense. Fő kutatási területei: 20. századi politikai gondolkodás, emlékezetpolitika, politika és vallás viszonya.
- GÖRFÖL TIBOR – a Pécsi Tudományegyetem BTK Filozófia Tanszékének docense, a *Vigilia* főszerkesztője, számos teológiai és vallásfilozófiai mű fordítója, nő, négy gyermek apja.
- GREFF ANDRÁS – kulturális újságíró, a *Litera* szerkesztője. Írásai többek között a *Filmvilágban*, a *Recorderben* és az 1749.hu-n olvashatók.
- HETÉNYI ZSUZSA – az ELTE professzora, Szépirodalom-díjas irodalomtörténész, a Műfordítók Egyesületének alelnöke. Hatszáznál több publikációja közül főbb könyvei Babelről (1992), Nabokovról (2015), az orosz-izidó irodalom (2000, angolul 2008) és az orosz irodalom történetéről (2002), az irodalomelemzésről (2020), valamint Nabokovról (orosz nyelven) szólnak (Boston, 2022). 2023-ban publikálta első szépirodalmi művét: *Nyugati, Keleti. Ogyesszától Odesszáig 1973–2023* (Kalligram).
- KELENYI BÉLA – költő, tibetológus. A Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum nyugalmazott muzeológusa. Szakterülete a hagyományos tibeti és nepáli művészet története, az orientalizmus hatásai a nyugati és a magyar művészetben, a kelet műgyűjtés története, valamint a kortárs tibeti és nepáli művészet.
- MELHARDT GERGŐ – irodalomtörténész, kritikus, a Digitális Irodalmi Akadémia szerkesztője, a PTE Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskola hallgatója
- SOLYMÁRI DÁNIEL – teológiából és nemzetközi kapcsolatokról szerzett MA fokozatokat Magyarországon és az Egyesült Királyságban, majd a Nemzetközi Vöröskeresztnél. A Pécsi Tudományegyetem BTK Politikatudományi Program PhD-hallgatója. Szakterülete a migráció, a nemzetközi segélyezés és a humanitárius diplomácia, elsősorban a szubszaharai Afrika és a Közel-Kelet vonatkozásában. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat nemzetközi kapcsolatainak vezetője, a Szuverén Máltai Lovagrend beosztott diplomataja Jordániában.
- TELEGDI-CSETRI ÁRON – a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Transznacionális Családok Kutatóközpontja (CASTLE), korábban a bukaresti Új Európa Kollégium (NEC) kutatója, emellett a Koinónia tábor és közösség rendszeres résztvevője. Tanulmányait a BBTE-en és a CEU-n végezte. Kutatási témái Kant elméleti és politikafilozófiája, kozmopolitizmus filozófiája, transznacionalizmus szociológiája, gyerekjogok.